

Όλοι μαζί για

τη λευτεριά

ΕΝΟΤΗΤΑ 14^η

Στον Αγώνα όλοι βοηθούν

Άνοιξη ήταν και τότε, όταν οι Τούρκοι πήραν την Κωνσταντινούπολη· 29 Μαΐου 1453!
25 Μαρτίου 1821. Πάλι Άνοιξη! Η τελευταία όμως της σκλαβιάς. Μεγάλη στιγμή!

Όλοι περίμεναν τη μεγάλη στιγμή της Επανάστασης. Αυτή όμως, η μεγάλη στιγμή είχε πίσω της τετρακόσια χρόνια προετοιμασίας, τετρακόσια χρόνια προσπάθειας να μη σβήσει ο Ελληνισμός, να μη σβήσει η φλόγα της ελευθερίας. Οι κλέφτες έζησαν στα βουνά ανεξάρτητοι και συχνά πολεμούσαν τον κατακτητή. Αρκετοί νησιώτες έγιναν ναυτικοί και έμποροι, γνωστοί σε όλα τα λιμάνια της Μεσογείου και του Εύξεινου Πόντου. Στην Επανάσταση έκαναν τα εμπορικά τους πλοία πολεμικά.

Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης Έλληνες απ' όλα τα μέρη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας πήραν τον δρόμο της ξενιτιάς κι έγιναν πρόσφυγες. Στα μέρη που πήγαν συνάντησαν πολλές δυσκολίες· δούλεψαν όμως, σκληρά και πρόκοψαν.

Πολλοί από αυτούς εγκαταστάθηκαν στην Οδησό, στο Βουκουρέστι, στο Παρίσι, στη Βενετία, στην Τεργέστη· εκεί δημιούργησαν γειτονιές, έχτισαν εκκλησίες, σχολεία, άνοιξαν καταστήματα, τυπογραφεία, βιβλιοπωλεία, καφενεία και αργότερα θέατρα. Άρα οργάνωσαν τις παροικίες.

Όσοι ασχολήθηκαν με το εμπόριο έγιναν μεγαλέμποροι, έβγαλαν πολλά χρήματα και έφτιαξαν μεγάλες περιουσίες. Όλοι αυτοί, καθώς και άληθοι, άνθρωποι των Γραμμάτων, ανώτεροι υπάλληλοι στη χώρα που

Ο Ξάνθος

Ο Τσακάλωφ

Ο Σκουφάς

Ζούσαν, αηλιά και απηλοί άνθρωποι, είχαν πάντα το όνειρο της Λευτεριάς. Στην προετοιμασία του Αγώνα έδωσαν μεγάλα ποσά.

Λίγο πριν την Επανάσταση, το 1814, ο Ξάνθος, ο Τσακάλωφ και ο Σκουφάς ίδρυσαν στην Οδησό τη Φιλική Εταιρεία. Οι Φιλικοί διέδωσαν

την ιδέα του Ξεσηκωμού και τη διοργάνωση του Αγώνα.

Μέλος της Φιλικής Εταιρείας ήταν και ο υπουργός των Εξωτερικών της Ρωσίας Ιωάννης Καποδίστριας και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην οργάνωση της Ελληνικής Επανάστασης.

1. Λάβαρα του Αγώνα
2. Φόρτωμα караβιού στη Ρόδο (19ος αιώνας)
3. Οδησός: Η οδός Ελλήνων όπως είναι σήμερα

Ο Αγώνας φουντώνει

Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος γεννήθηκε στην Ιθάκη. Ο πατέρας του ήταν περίφημος κλέφτης. Ο Οδυσσέας ήταν ατρόμητος και είχε στρατηγικές ικανότητες. Τον Μάιο του 1821 αντιμετώπισε τον Ομέρ Βρυώνη στο Χάνι της Γραβιάς με μεγάλη γενναιότητα.

Το δημοτικό τραγούδι λέει για τον Οδυσσέα Ανδρούτσο:

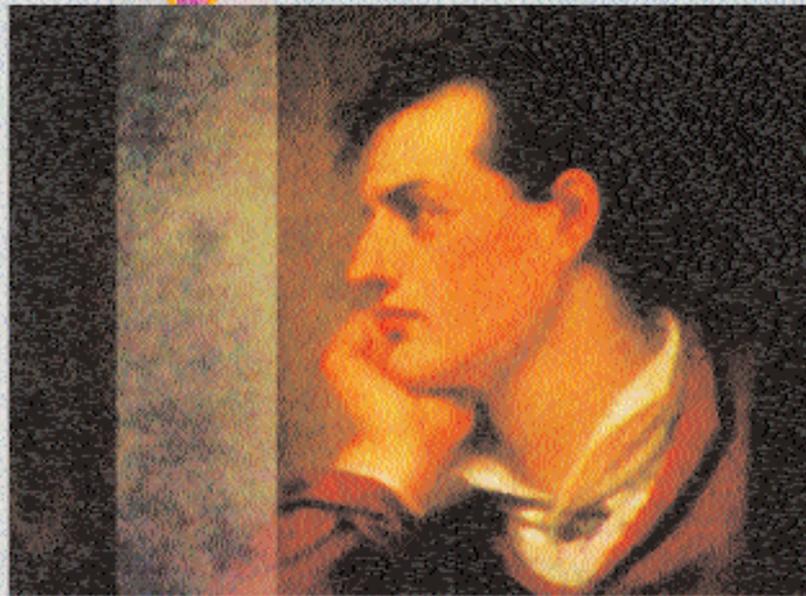
*Σαν πύργος ειν' οι πλάτες του,
σαν κάστρο η κεφαλή του
και τα δασιά τα στήθια του
τοίχος χορταριασμένος.*

Χάρτης Επανάστασης της Μολδοβλαχίας.

- Πώς καταφεραν οι Έλληνες να κρατήσουν ζωντανή τη μνήμη του Ελληνισμού και τη φλόγα για την Ελευθερία;
- Γιατί έφυγαν από τον τόπο τους οι Έλληνες μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης;
- Σε ποια μέρη εγκαταστάθηκαν και με τι ασχολήθηκαν;
- Ποια θέση είχαν οι Έλληνες της παροικίας στην κοινωνική ζωή της πόλης;
- Ψάξτε στα αρχεία της παροικίας σας για στοιχεία που έχουν σχέση με την Ιστορία του Ελληνισμού στον τόπο και στη χώρα που μένετε.

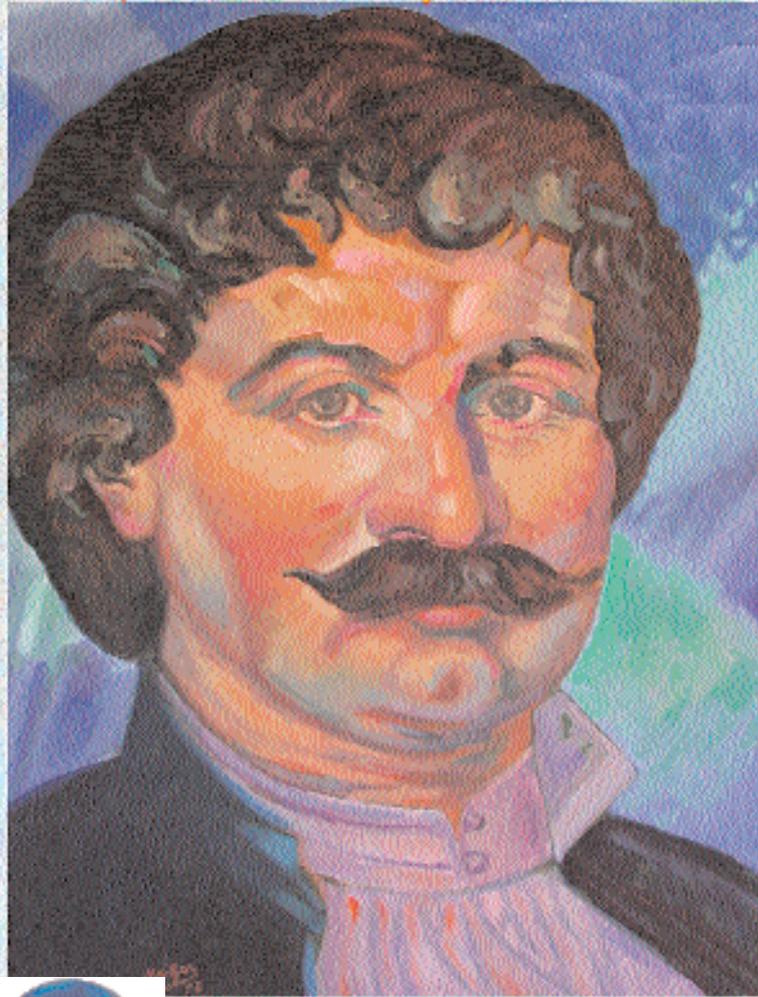

Ο Λόρδος Μπάυρον

Ο Λόρδος Μπάυρον είναι πολύ σημαντικός Άγγλος ποιητής και ένας από τους πιο γνωστούς φιλέλληνες. Βοήθησε την Επανάσταση, οργάνωσε επιτροπές για τον Αγώνα των Ελλήνων και ήρθε στο Μεσολόγγι το 1823, όπου και πέθανε περίπου ένα χρόνο αργότερα. Στο ποίημά του «Νησιά της Ελλάδας» εκφράζει τη σκέψη του και την αγάπη για τον Ελληνισμό.

Κείμενο της Φιλικής Εταιρείας γραμμένο στη μυστική γλώσσα των Φιλικών

Ο Ρήγας Φεραίος

Η σύλληψη του Ρήγα

Στις 19 Δεκεμβρίου του 1797 ο Ρήγας και ο Περραιβός φτάνουν από τη Βιέννη στην Τεργέστη. Από 'κει θέλουν να περάσουν με πλοίο στην υπόδοξη Ελλάδα και να ξεσηκώσουν τους Έλληνες εναντίον των Τούρκων. Το ίδιο βράδυ, ο Ρήγας κι ο Περραιβός συναντούν σε ένα καφενείο της Τεργέστης τον καπετάνιο του караβιού. Κανονίζουν να φορτώσουν την άλλη μέρα στο καράβι τις προκηρύξεις και το άλλη επαναστατικό υλικό που είχαν τυπώσει στη Βιέννη. Μόλις όμως, γυρίζουν στο ξενοδοχείο τους, τους συλλαμβάνει η αυστριακή αστυνομία. Στο παρακάτω απόσπασμα παρακολουθούμε τη σκηνή της ανάκρισης του Ρήγα.

Άνοιξε η θύρα και μπήκαν άνθρωποι,
πέντε, έξι, οχτώ, κι άλλοι μείνανε
απέξω στον διάδρομο και κοιτάνε
μέσα. Είναι ο Διευθυντής της
Αστυνομίας του Τριεστιού, είναι δυο
τρεις υπάλληλοι, μερικοί αστυνομικοί
δίχως στολή. Ο Διευθυντής άρχισε να
μιλάει στα γερμανικά. Ένας
υπάλληλος κάθισε μπρος στο τραπέζι
και γράφει:

- Το όνομά σου;
 - Ρήγας Βεηεστινλής... Βε-ηε-στιν-
λής.
 - έπήκοος;
 - Οθωμανός.
 - Γεννηθείς;
 - Στη Βλαχία.
 - Το έτος;
 - 1757.
 - Θρησκείματος;
 - Χριστιανός Ορθόδοξος.
 - Επάγγελμα;
 - Έμπορος. Τα συνηθισμένα.
- Ύστερα ο Διευθυντής ήέει ηχηρά:
- Εν ονόματι του νόμου, Ρήγα
Βεηεστινλή, συλληαμβάνεσαι!

Θανάσης Πετσάλης-Διομήδης,

Οι Μαυρόθλυκοι

Διασκευή

- Σε ποια ποση τυπωσε το επαναστατικό υλικό ο Ρήγας και σε ποια συνελήφθη;
- Τι ήθελε να κάνει στην Τεργέστη;
- Τι θυμάστε από τις προηγούμενες τάξεις για τον Ρήγα;

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΘΡΟΙ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

